

ด อ แ ห่ ง วั ฏ ฏ ะ

คู่ก่อนภิกษุทั้งหลาย เราไม่พิจารณาเห็นธรรมแม้สัก
อย่างหนึ่งที่จะมีโทษมาก เหมือนอย่างมิจฉาทิฏฐินี้เลย คู่ก่อน
ภิกษุทั้งหลาย โทษทั้งหลายมีมิจฉาทิฏฐิเป็นอย่างยิ่ง

ต่อแห่งวิภูษะ

๑๕๕

การตั้งใจประพฤติปฏิบัติธรรมเป็นทางมาแห่งมหากุศล ยิ่งถ้าเรานำใจมาหยุดนิ่งที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ จนกระทั่ง เข้าถึงพระธรรมกายภายใน เราจะเข้าถึงแหล่งแห่งบุญกุศล ที่แท้จริง เป็นต่อธารบุญที่หลั่งไหลมาจากอายตณนิพพาน ใจเราจะแช่อยู่ในบุญ เหมือนอยู่ในอุ้งแห่งทะเลบุญ โดยเฉพาะ เมื่อใจอยู่กับบุญตลอดเวลา อย่างไรก็ดี การมาบังเกิดเป็น มนุษย์นั้นยากยิ่งนัก ใครที่เกิดมาแล้ว ตั้งใจสั่งสมบุญบารมี ทุกลมหายใจ ชีวิตของผู้นั้นจะเป็นชีวิตที่มีคุณค่า เป็นชีวิตที่มุ่ง ตรงไปสู่จุดหมายปลายทางของชีวิตที่สมบูรณ์ คือ การเข้าสู่ อายตณนิพพาน

มีวาระพระบาลีใน เอกนิบาต อังคุตตรนิกาย ว่า

“นาฬ ภิกขเว อญญํ เอกธมฺมปิ สมนุสฺสสามิ
ยํ เอวํ มหาสาวชฺชํ ยถยิทํ ภิกขเว มิจฺฉาทิฏฺฐิ
มิจฺฉาทิฏฺฐิปรมาณี ภิกขเว วชฺชานิ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เราไม่พิจารณาเห็นธรรมแม้สัก อย่างหนึ่งที่จะมีโทษมาก เหมือนอย่างมิจฉาทิฏฐินี้เลย ดูก่อน ภิกษุทั้งหลาย โทษทั้งหลายมีมิจฉาทิฏฐิเป็นอย่างยิ่ง”

มิจฉาทิฏฐิ คือ ความเห็นผิด ความเห็นที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง เช่น เห็นว่าแม้ผู้ใดทำบาป บาปนั้นก็ส่งผลแต่อย่างใด

ต่อ แห่ง วัฏฏะ

๑๖๐

เป็นของสูญเปล่า บุญบาปไม่มี หรือมีความเห็นว่า เหตุหรือปัจจัยที่ทำให้สัตว์เคราะห์หมองหรือผ่องใสนั้นก็ไม่มีเช่นกัน สัตว์ทั้งหลายไม่มีการประกอบเหตุ ไม่มีปัจจัย จะบริสุทธิ์ก็บริสุทธิ์เอง จะเศร้าหมองก็เศร้าหมองเอง โดยไม่ต้องทำอะไร บางคนมีความเห็นว่า สัตว์ทั้งหลายในโลกนี้เกิดมา ต่างมีชีวิตเพียงแค่ว่าชาติเดียว ตายไปแล้วสูญ ไม่ต้องเกิดอีก ความเห็นเช่นนี้ พระพุทธองค์ตรัสเรียกว่า มิจฉาทิฎฐิ

ความเห็นผิดนี้ มีโทษมากยิ่งขึ้นกว่าอนันตริยกรรม ซึ่งหากผู้ใดไปปลั่งเปล่งทำอนันตริยกรรม จะห้ามสวรรค์ห้ามนิพพาน ตายไปแล้วต้องตกอเวจีมหานรก ทุกข์ทรมานแสนสาหัส อนันตริกรรมมี ๕ อย่าง คือ ฆ่าบิดา ฆ่ามารดา ฆ่าพระอรหันต์ ทำร้ายพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ห้อพระโลหิต และทำสังฆเภท คือทำสงฆ์ให้แตกแยกกัน ทั้ง ๕ อย่างนี้จัดเป็นครุกรรมหรือกรรมหนัก ท่านกล่าวว่าทำให้สัตว์ผู้กระทำความชั่วจนอเวจินานถึง ๑ กัป ฉะนั้นอนันตริกรรมยังมีกำหนดเวลาวิบัติ จุลลันต ยังมีปรากฏ คือเมื่อชดใช้กรรมหมดก็ยังมีโอกาสกลับมาเกิดเป็นมนุษย์สั่งสมบารมีได้อีก แต่มีฉฉาทิฎฐิมิโทษมากกว่านั้นอีก คือ ไม่สามารถกำหนดระยะเวลาการชดใช้กรรมได้ว่า จะสิ้นสุดเมื่อใด เมื่อละโลกไปแล้ว โลกกันตนรกจะดึงดูดไปทันที

ต่อแห่งวิภูษะ

๑๖๑

มิจฉาทิฏฐินั้นชื่อว่า เป็นต่อของวิภูษะ ต่อขวางทางสวรรค์ และมรรคผลนิพพาน บุคคลหรือเหล่าสัตว์ที่ประกอบด้วยมิจฉาทิฏฐินี้ จะไม่มีโอกาสสร้างบารมี คือ ปิดสวรรค์ ปิดมรรคผลนิพพาน แม้ในเวลาภัปพินาศไป เมื่อสรรพสัตว์ผู้มีบุญต่างไป บังเกิดในพรหมโลก ในสถานที่ไฟ ลม น้ำ ทำลายไม่ถึง บุคคลผู้ประกอบด้วยนิยตมิจฉาทิฏฐินั้น ก็ยังคงอยู่ในโลกันตนรก ชีวิตของนิยตมิจฉาทิฏฐินี้ น่าสงสารมาก แม้พระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะเป็นร้อยพระองค์ หรือเป็นพันพระองค์ ก็ไม่สามารถทำให้เขา บรรลุมรรคผลนิพพานได้

จุดกำเนิดของนิยตมิจฉาทิฏฐิทั้ง ๓ ประเภทนี้ มีที่มาจากบุคคล ๓ คน แต่พวกเราอาจแปลกใจที่บุคคลทั้ง ๓ นั้น ทำไมจึงมีความเห็นที่แปลกๆ เช่นนั้นได้ บุคคลทั้ง ๓ คือ ปุณณกัลลปะ มักขลิโคสาล และอชิตเกสกะมพล

*ปุณณกัลลปะ แต่เดิมเกิดเป็นทาสของเศรษฐีท่านหนึ่ง ซึ่งเป็นตระกูลที่ร่ำรวยมาก มีทาสบริวารมากมาย ก่อนที่เขาจะเกิดนั้น ท่านเศรษฐีมีทาสสำหรับใช้สอยอยู่แล้วถึง ๙๘ คน ซึ่งในสมัยนั้นถือกันว่า ถ้าทาสคนใดเกิดมาเป็นคนที่ ๙๙ ทาสผู้นั้น

ต่อ แห่ง วัฏ ณะ

๑๖๒

จะได้สิทธิพิเศษกว่าคนอื่น เพราะได้ชื่อว่า มงคลทาส ท่านเศรษฐี
จึงตั้งชื่อให้ว่า ปุรณะ แปลว่านายเต็มผู้เป็นมงคลทาส การงาน
ในบ้านเขาจะทำหรือไม่ทำก็ได้ ไม่ต้องมีใครมาบังคับ

เมื่อปุรณกัลสปะเกิดมาประสบโชคเช่นนี้ จึงกลายเป็น
หนุ่มเจ้าสำราญประจำบ้าน มีความเป็นอยู่สุขสบายกว่าทาส
คนอื่น เสมือนลูกคนหนึ่งในครอบครัวเศรษฐี อยากจะเที่ยว
จะเล่นก็ตามแต่ใจตน ไม่มีใครว่ากล่าวควบคุมได้ เขาประพฤติ
เช่นนี้มาตลอด จนเกิดความเบื่อหน่ายในการเป็นนกล้อยใน
กรงทองของเศรษฐี อยากจะออกไปท่องเที่ยวโลกกว้าง เปิดหู
เปิดตา จึงหลบหนีออกจากบ้านเศรษฐี พร้อมทรัพย์สินสมบัติที่
จำเป็นติดตัวไปด้วย

วันหนึ่ง โชคร้ายถูกดักปล้นระหว่างทางโจรปล้นเอาทรัพย์
ไปหมด แม้กระทั่งผ้าถุงและผ้าห่ม เขาจึงเดินโซซัดโซเซเข้าไป
ในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง เพื่อขออาหารประทังชีวิต ชาวบ้านเห็นเข้า
กลับเข้าใจผิดคิดว่า ท่านผู้นี้เป็นผู้มกน้อยสันโดษ แม้แต่ผ้าถุง
ท่านก็ไม่ถุงให้เป็นกังวล ท่านคงเป็นพระอรหันต์ที่พวกเรา
แสวงหาอย่างแน่อน จึงเชิญชวนกันมาอุปัฏฐากบำรุงผู้ที่ตน
เข้าใจว่าเป็นพระอรหันต์ ต่างชักชวนกันเอาอาหารอันประณีต
มาให้ปุรณะ ทำให้ปุรณะสำคัญผิดคิดว่า ตัวเราคงเป็นพระ-
อรหันต์จริงๆ ยิ่งกว่านั้น ยังมีคนมาศรัทธาเลื่อมใสเพิ่มมากขึ้น

ต่อ แห่ง วิ ญ ญ ะ

๑๖๓

ทุกวัน ถึงกับขอบวชกับตนถึง ๕๐๐ คน

ปุรณกัสนปะสังสอนลูกศิษย์ว่า แม้ผู้ใดทำบาปก็ไม่ถือว่าเป็นบาป หรือแม้ใช้ให้ผู้อื่นทำบาปก็ไม่บาปอีกเช่นกัน นี่คือการกำเนิดของนิยตมิจฉาติฎฐิประการแรก ที่เรียกว่า อภิริยติฎฐิ

ส่วนอีกเจ้าลัทธิหนึ่งเกิดเป็นทาสเช่นกัน เขาคลอดจากกรรมมารดาที่โรงเลี้ยงโคซึ่งเป็นทาสีในตระกูลหนึ่ง ชาวเมืองจึงพากันเรียกเขาว่า โคสาล เมื่อนายโคสาลเติบโตเป็นหนุ่ม โชคไม่ดีเหมือนปุรณกัสนปะ เพราะต้องทำงานหนักทั้งวันตามแต่เจ้านายจะสั่ง จะเกีย่งนอนเกีย่งงานก็ไม่ได้ ทำให้นายโคสาลเหน็ดเหนื่อยแสนสาหัส วันหนึ่ง เจ้านายใช้ให้แบกไหน้ำมันเดินไปข้างหน้า ส่วนตัวเจ้านายเดินตามหลังกมา จนกระทั่งถึงสถานที่แห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นทางลื่นเฉอะแฉะมาก นายบอกกับโคสาลว่า “มา ขลิ มา ขลิ” ซึ่งแปลว่า ระวังจะลื่นล้มนะ

เจ้านายพูดไม่ทันขาดคำ นายโคสาลก็ลื่นหัวคะมำลงไป ไหมน้ำมันที่แบกมาแตกกระจาย ครั้นหันมามองข้างหลัง เห็นนายกำลังเงื้อไม้จะลงโทษ จึงตัดสินใจวิ่งหนี เจ้านายก็วิ่งไล่ตามไปติดๆ เมื่อใกล้จะถึงตัว เจ้านายรีบคว้าเสื้อของเขาไว้ แต่เขาสะบัดตัวอย่างแรงจนเสื้อผ้าหลุดลွ่ยวิ่งหนีสุดชีวิต เข้าไปหลบซ่อนอยู่ในป่า แต่กลัวความหิวไม่ไหว ต้องออกมาขออาหารกิน

ต่อ แห่ง วัฏฏะ

๑๖๔

ชาวบ้านเห็นเข้าพากันลือไป ทำนองเดียวกับปุณณกัสนปะว่า
นี่เป็นพระอรหันต์ จึงเอาข้าวปลาอาหารมาให้ เมื่อเหตุการณ์
เป็นเช่นนี้ เขาจึงไม่ยอมนุ่งเสื้อผ้าอีก และสั่งสอนลูกศิษย์ว่า
ลัทธิทั้งหลายไม่มีเหตุ ไม่มีปัจจัย จะเศร้าหมองหรือบริสุทธิ์
ก็เป็นเอง ไม่เกี่ยวกับสิ่งใดทั้งนั้น ความเห็นเช่นนี้เป็นนิตยนิมิต
ทิจญฺญิ ที่ชื่อว่า อเหตุกทิจญฺญิ เจ้าของลัทธิชื่อว่า มักขลิโคสาล
เพราะเพี้ยนมาจากคำว่า มา ขลิ ซึ่งแปลว่า ระวังจะลื่นล้ม
จึงกลายมาเป็นมักขลิ ร่วมกับชื่อเดิมจึงกลายมาเป็นมักขลิโคสาล

ส่วนลัทธิที่ ๓ เป็นมิจฉาทิจญฺญิขั้นสุดโต่ง บุคคลผู้นี้เดิม
เป็นคนธรรมดาชื่อ อชิตะ ออกบวชเป็นเดียรธีย์ นักบวชนอก
พระพุทธศาสนา มีความปรารถนาจะให้ผู้อื่นมาเคารพเลื่อมใส
ในวัตรปฏิบัติของตน แม้จะมีคนเอาผ้าดึราคาแพงๆ มาให้ก็ไม่
สนใจ กลับนุ่งห่มแต่ผ้าที่ทอด้วยเส้นผมของมนุษย์ นี่ก็แปลกอีก
แบบหนึ่งไม่มีใครเขาทำกัน ผู้คนจึงเข้าใจผิดคิดว่า นายอชิตะผู้นี้
เป็นพระอรหันต์ จึงตั้งชื่อว่า อชิตเกสกัมพล ศาสตราจารย์
ผู้นุ่งห่มผ้าที่ทอด้วยเส้นผมมนุษย์ แนวคำสอนของอชิตเกสกัมพล
มีว่า ทานไม่มีผล การบูชาไม่มีผล ผลแห่งการทำชั่วการทำดีไม่มี
โลกนี้โลกหน้าไม่มี ปิตามารดาไม่มีคุณ ลัทธิผู้ผู้เกิดไม่มี ลัทธิ
ทั้งหลายตายแล้วย่อมขาดสูญ เขาสั่งสอนลูกศิษย์ผิดๆ เช่นนี้
เป็นความเห็นผิดที่อันตรายมาก มิจฉาทิจญฺญิ เช่นนี้เรียกว่า

ต่อ แห่ง วิญญู

๑๖๕

นียตมิจฉาทิฏฐิ อภิริยติฏฐิ อเหตุกทิฏฐิ และนียตมิจฉาทิฏฐินี้
เป็นมิจฉาทิฏฐิตั้ง ใครมีความเชื่อเช่นนี้ ถือว่าเป็นนียตมิจฉา
ทิฏฐิบุคคล จะมีโลกันตนรกเป็นที่ไปสถานเดียวเท่านั้น

ดังนั้น ผู้ไม่รู้ที่ไปหลงเชื่อผู้ไม่รู้ จึงเป็นอันตรายอย่างยิ่ง
มีโอกาสผิดพลาดไปทั้งชีวิต เพราะความเห็นผิดนี้เป็นต่อขวาง
ทางสวรรค์ และมรรคผลนิพพาน พวกเราทุกคนต้องไม่ประมาท
ในชีวิต หากชีวิตที่เกิดมาที่มีความเห็นถูก เกิดมาเพื่อสร้างบารมี
เช่นนี้ ถือเป็นโอกาสดีที่สุดแล้ว ขอให้ทุกคนรักษาไว้ให้ดี
ด้วยการทำให้บริสุทธิ์หยุดนิ่ง สัมมาทิฏฐิก็จะบังเกิดขึ้นในใจ
ของเราตลอดเวลา เราจะได้ไปสู่จุดหมายปลายทางของชีวิต
อย่างถูกต้อง และปลอดภัยกันทุกคน

